



Ons kenmerk: ACM/DE/2015/206109

Zaaknummer: 15.0800.52

BESLUIT

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt op grond van artikel 12f, eerste lid, van de Gaswet



Besluit

Samenvatting

Netbeheer Nederland heeft een voorstel ingediend voor wijziging van de codes gas. De wijziging gaat over de mogelijkheid om within-day producten aan te bieden voor het transport van gas en daarvoor within-day tarieven te hanteren. Dit sluit aan bij Europese regels die de netbeheerder van het landelijk gastransportnet verplicht om per 1 november 2015 ook een within-day product aan te bieden. Het voorstel van Netbeheer Nederland wijzigt de Transportvoorwaarden Gas – LNB zodat transport ook kan worden gecontracteerd door middel van een uurcontract. Daarnaast wijzigt het voorstel de Tarieencode Gas door aan te vullen dat het tarief voor een within-day product overeenkomt met het tarief voor een dagproduct maal een within-day factor van $1/24$ en het aantal uren waarvoor het product wordt gecontracteerd. Het besluit van ACM wijzigt de codes overeenkomstig het voorstel van Netbeheer Nederland.



Besluit

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Procedure van totstandkoming van dit besluit	5
3	Wettelijk kader	6
4	Het voorstel.....	8
4.1	Aanleiding voorstel en gevolgde procedure	8
4.2	Toelichting op de voorgestelde wijzigingen	8
5	Beoordeling.....	11
5.1	Gevolgde procedure	11
5.2	Voorgestelde wijzigingen	11
5.3	Conclusie	12
6	Dictum	13
	Bijlage 1 – Vastgestelde wijzigingen	14



Besluit

1 Inleiding

1. Met dit besluit geeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) uitvoering aan artikel 12f, eerste lid, van de Gaswet. Op grond hiervan stelt ACM tariefstructuren en voorwaarden vast naar aanleiding van een voorstel van de gezamenlijke netbeheerders. De gezamenlijke netbeheerders worden statutair vertegenwoordigd door Vereniging Netbeheer Nederland (hierna: Netbeheer Nederland).
2. ACM geeft met dit besluit haar oordeel op het voorstel van Netbeheer Nederland ontvangen op 9 juli 2015, aangevuld op 24 september 2015 en gewijzigd op 13 oktober 2015 tot wijziging van de tariefstructuren bedoeld in artikel 12a van de Gaswet en de voorwaarden bedoeld in artikel 12b van de Gaswet. Het voorstel bevat een wijziging van de Transportvoorwaarden Gas – LNB om het contracteren van niet-afschakelbare entry- en exitcapaciteit en niet-afschakelbare backhaul entry- en exitcapaciteit door middel van een uurcontract mogelijk te maken. Daarnaast bevat het voorstel een wijziging van de Tarievencode Gas zodat voor dergelijke within-day producten een tarief kan worden bepaald.
3. De indeling van dit besluit is als volgt. Hoofdstuk 2 van dit besluit bevat de gevolgde procedure. Hoofdstuk 3 bevat het vigerend wettelijk kader. Het ontvangen voorstel en relevante informatie die ACM eventueel naar aanleiding van het voorstel heeft ontvangen zijn samengevat in hoofdstuk 4. ACM beschrijft haar beoordeling van de aanvraag in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 6 eindigt ACM haar besluit met het dictum.
4. ACM heeft 1 bijlage toegevoegd aan het besluit. Deze bijlage is onderdeel van onderhavig besluit. Bijlage 1 bevat de vastgestelde wijzigingen.



Besluit

2 Procedure van totstandkoming van dit besluit

5. In dit hoofdstuk beschrijft ACM de procedure die zij heeft gevolgd bij de totstandkoming van dit besluit.
6. Bij brief van 7 juli 2015, ontvangen op 9 juli 2015, heeft Netbeheer Nederland bij ACM een voorstel ingediend tot wijziging van de tariefstructuren bedoeld in artikel 12a van de Gaswet en de voorwaarden bedoeld in artikel 12b van de Gaswet. Het voorstel bevat wijzigingen van de Tarievenscode Gas en van de Transportvoorwaarden Gas - LNB.
7. ACM heeft per mail van 8 augustus 2015 aan Gasunie Transport Services (hierna: GTS) vragen gesteld over het op 9 juli 2015 ontvangen voorstel. Op 4 september 2015 heeft ACM op deze vragen van GTS antwoord ontvangen. Vervolgens hebben ACM en GTS gezamenlijk geconstateerd dat de nodige wijziging van de termijnen in de Transportvoorwaarden Gas - LNB ontbrak in het voorstel. In de brief van 23 september 2015, ontvangen op 24 september 2015, heeft Netbeheer Nederland het voorstel aangevuld.
8. Bij brief van 7 oktober 2015 heeft ACM Netbeheer Nederland opgedragen het voorstel te wijzigen op grond van artikel 12f, derde lid, van de Gaswet. In zijn brief van 13 oktober 2015, ontvangen op 15 oktober 2015, heeft Netbeheer Nederland een gewijzigd voorstel ingediend.
9. Teneinde een zorgvuldige besluitvorming te waarborgen heeft ACM het voorstel van Netbeheer Nederland voor een periode van twee weken ter inzage gelegd en gepubliceerd op haar internetpagina. Van de terinzagelegging is kennis gegeven in de Staatscourant van 5 oktober 2015. ACM heeft hiermee belanghebbenden in de gelegenheid gesteld schriftelijke zienswijzen te geven op het voorstel.
10. ACM heeft geen schriftelijke zienswijzen ontvangen.
11. Op grond van de notificatierichtlijn¹ dienen lidstaten ieder ontwerp voor technische voorschriften voor te leggen aan de Europese Commissie. ACM is van mening dat het voorstel geen technische voorschriften bevat bedoeld in de notificatierichtlijn. Om die reden zijn de voorwaarden in dit (ontwerp)besluit niet in ontwerp ter notificatie aangeboden.

5/14

¹ Richtlijn 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij, zoals gewijzigd bij richtlijn 98/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 juli 1998.



Besluit

3 Wettelijk kader

12. In dit hoofdstuk beschrijft ACM de bepalingen die gezamenlijk het wettelijk kader vormen voor dit besluit.
13. Artikel 12a, aanhef van de Gaswet luidt:
Met inachtneming van de in artikel 12 bedoelde regels en de in artikel 6 van verordening 715/2009 bedoelde netcodes zenden de gezamenlijke netbeheerders aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel met betrekking tot de door hen jegens netgebruikers te hanteren tariefstructuren dat de elementen en wijze van berekening beschrijft van (...).
14. Artikel 12b, eerste lid, aanhef van de Gaswet luidt:
1. Met inachtneming van de in artikel 12 bedoelde regels en de in artikel 6 van verordening 715/2009 bedoelde netcodes zenden de gezamenlijke netbeheerders aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel voor de door hen jegens netgebruikers te hanteren voorwaarden met betrekking tot: (...).
15. Artikel 12d van de Gaswet luidt:
*1. De gezamenlijke netbeheerders voeren overleg met representatieve organisaties van netgebruikers op de gasmarkt over de voorstellen met betrekking tot de tariefstructuren en de voorwaarden, bedoeld in de artikelen 12a, 12b en 12c, eerste lid.
2. In de voorstellen die aan de Autoriteit Consument en Markt worden gezonden, geven de gezamenlijke netbeheerders aan welke gevolgtrekkingen zij hebben verbonden aan de zienswijzen die de organisaties, bedoeld in het eerste lid, naar voren hebben gebracht.*
16. Artikel 12f van de Gaswet luidt als volgt:
*1. De Autoriteit Consument en Markt stelt de tariefstructuren en de voorwaarden vast met inachtneming van:
a. het voorstel van de gezamenlijke netbeheerders bedoeld in artikel 12a, 12b of 12c en de resultaten van het overleg, bedoeld in artikel 12d;
b. het belang van het betrouwbaar, duurzaam, doelmatig en milieuhygiënisch verantwoord functioneren van de gasvoorziening;
c. het belang van de ontwikkeling van het handelsverkeer op de gasmarkt;
d. het belang van de bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers;
e. het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders, en
f. het belang van het op een objectieve, transparante en niet-discriminatoire wijze in evenwicht houden van het landelijk gastransportnet en op een wijze die de kosten weerspiegelt;
g. de in artikel 12 bedoelde regels;
h. verordening 715/2009;*

i. de richtlijn.

2. De Autoriteit Consument en Markt stelt de voorwaarden niet vast dan nadat zij zich ervan vergewist heeft dat de voorwaarden de interoperabiliteit van de netten garanderen en objectief, evenredig en niet-discriminatoir zijn, alsmede voor zover dat op grond van de notificatierichtlijn noodzakelijk is, aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen in ontwerp zijn meegedeeld en de van toepassing zijnde termijnen, bedoeld in artikel 9 van richtlijn 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (PbEG L 204), zijn verstreken.
 3. Indien een voorstel bedoeld in artikel 12a, 12b of 12c naar het oordeel van de Autoriteit Consument en Markt in strijd is met het belang, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, c, d, e of f, met de regels, bedoeld in het eerste lid, onderdelen g, h en i, of met de eisen, bedoeld in het tweede lid, draagt de Autoriteit Consument en Markt de gezamenlijke netbeheerders op het voorstel onverwijld zodanig te wijzigen dat deze strijd wordt opgeheven. Artikel 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht is van overeenkomstige toepassing.
 4. Indien de gezamenlijke netbeheerders niet binnen vier weken het voorstel wijzigen overeenkomstig de opdracht van de Autoriteit Consument en Markt, bedoeld in het derde lid, stelt de Autoriteit Consument en Markt de tariefstructuren of de voorwaarden vast onder het aanbrengen van zodanige wijzigingen dat deze in overeenstemming zijn met de belangen, bedoeld in het eerste lid, onderdelen b tot en met f, met de regels, bedoeld in het eerste lid, onderdelen g, h en i, en met de eisen, bedoeld in het tweede lid.
- Artikel 8, eerste lid van de Notificatierichtlijn² luidt:
1. Onverminderd artikel 10 delen de lidstaten de Commissie onverwijld ieder ontwerp voor een technisch voorschrift mee, tenzij het een integrale omzetting van een internationale of Europese norm betreft, in welk geval louter met een mededeling van de betrokken norm kan worden volstaan; zij geven de Commissie tevens kennis van de redenen waarom de vaststelling van dit technisch voorschrift nodig is, tenzij die redenen reeds uit het ontwerp zelf blijken. (...)

² Richtlijn 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften



Besluit

4 Het voorstel

18. In dit hoofdstuk geeft ACM een samenvatting van het ontvangen voorstel en relevante informatie die ACM eventueel naar aanleiding van het voorstel heeft ontvangen.

4.1 Aanleiding voorstel en gevolgde procedure

19. Netbeheer Nederland noemt als aanleiding voor het voorstel dat de netbeheerder van het landelijk gastransportnet, GTS, vanaf 1 november 2015 een within-day product dient aan te bieden. Dit volgt uit de Netwerkkode over capaciteitsallocatiemechanismen in gastransmissiesystemen (NC CAM).³ Om dit product te kunnen aanbieden moet het mogelijk zijn uurcontracten af te sluiten. In artikel 5.2 van de Transportvoorwaarden Gas – LNB is nu wel geregeld dat dag- en maandcontracten mogelijk zijn, maar nog niet dat transport op basis van een uurcontract kan worden afgenomen. Daarnaast is in de Tarievenscode Gas nog niet geregeld hoe het tarief voor een within-day product wordt bepaald. Het voorstel beoogt deze leemtes op te vullen.
20. Netbeheer Nederland heeft het voorstel vastgesteld en besproken met representatieve organisaties tijdens een overleg van het gebruikersplatform elektriciteits- en gastransportnetten (hierna: GEN-overleg). Een verslag van het overleg is als bijlage bij het voorstel gevoegd.

4.2 Toelichting op de voorgestelde wijzigingen

Paragraaf 5.2 van de Transportvoorwaarden Gas - LNB

21. In artikel 5.2.1 van de Transportvoorwaarden Gas – LNB is opgenomen dat transport kan worden gecontracteerd door middel van een dagcontract voor een termijn van één of meer gasdagen (dagcapaciteit) of door middel van een maandcontract voor één of meer gasmaanden (maandcapaciteit). Netbeheer Nederland stelt voor om aan dit artikel de mogelijkheid tot contracteren door middel van een uurcontract toe te voegen.
22. Netbeheer Nederland stelt daarnaast voor om een nieuw artikel aan paragraaf 5.2 toe te voegen. In het nieuwe artikel 5.2.3 van de Transportvoorwaarden Gas – LNB wordt opgenomen dat een uurcontract een looptijd heeft van minimaal één uur tot maximaal vierentwintig uur en dat dit uurcontract wordt aangeboden voor de duur van de rest van de gasdag.

³ Verordening (EU) Nr. 984/2013 van de Europese Commissie van 14 oktober 2013 tot vaststelling van een netcode met betrekking tot capaciteitstoewijzingsmechanismen in gastransmissiesystemen en tot aanvulling van Verordening (EG) nr. 715/2009 van het Europees Parlement en de Raad.



Besluit

23. Netbeheer Nederland licht in het voorstel toe dat within-day capaciteit door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet als 'rest van de dag'-capaciteit wordt aangeboden. Dat betekent dat er elk uur, een veiling voor de resterende uren op de gasdag plaatsvindt. Netbeheer Nederland verwijst hierbij naar artikel 15 uit de NC CAM. In het gewijzigd voorstel licht Netbeheer Nederland toe dat within-day producten geveild worden vier uur voorafgaand aan het startmoment, met uitzondering van het eerste uur. Hiervoor is volgens Netbeheer Nederland geen codetekst of verwijzing naar artikel 15 van de NC CAM nodig omdat de Verordening (EU) Nr. 984/2013 rechtstreekse werking heeft.

Artikel 3.2.1.4 en artikel 3.2.3a.4 Tarievenscode Gas

24. In artikel 3.2.1.4 en artikel 3.2.3a.4 van de Tarievenscode Gas is onder meer opgenomen dat wat betreft de contractduur voor niet afschakelbare entry- en exitcapaciteit respectievelijk niet afschakelbare backhaul entry- en exitcapaciteit het contract met een looptijd van één kalenderjaar de basis vormt voor de tarifiering van afwijkende periodes. Voor de gasmaanden (winter, maand en zomer) en de gasdag is dit vervolgens uitgewerkt. Netbeheer Nederland stelt voor om aan deze artikelen toe te voegen dat bij het bepalen van het tarief voor het within-day product het tarief voor de betrokken gasdag wordt vermenigvuldigd met een within-day factor ter grootte van 1/24 en het aantal uren waarvoor wordt gecontracteerd.
25. Netbeheer Nederland licht in het voorstel toe dat bij een within-day boeking een netgebruiker elk uur, vanaf het begin van de gasdag (6:00), een boeking kan doen. De boeking loopt door tot het einde van de gasdag.
26. Wat betreft het voorstel voor een within-day factor van 1/24 geeft Netbeheer Nederland aan dat uit het onderzoek naar alternatieven is gebleken dat er geen bijzonderheden zijn in het dagelijkse allocatiegedrag van de erkende programmamaverantwoordelijken op de verschillende interconnectiepunten. Dit bevestigt volgens het voorstel de keuze voor een factor van 1/24. Volgens Netbeheer Nederland past dit voorstel bovendien binnen de Europese netwerkcode voor Tariefstructuren, zoals die er nu in concept uit ziet en die naar verwachting in 2017 of 2018 in werking zal treden. In deze conceptcode wordt gestreefd naar een multiplier tussen 0 en 1,5 voor alle tarieven korter dan een jaar. Een within-day factor van 1/24 komt volgens Netbeheer Nederland overeen met een multiplier van 1.
27. In reactie op de vraag van LTO Glaskracht tijdens het GEN-overleg hoe de within-day factor wordt bepaald heeft GTS verduidelijkt dat op basis van het jaartarief een maandtarief wordt berekend. Op basis van het maandtarief wordt een dagtarief berekend. De within-day factor is vervolgens hierop gebaseerd.
28. Naar aanleiding van een vraag van VEMW tijdens het GEN-overleg over de hoogte van de multiplier heeft GTS verduidelijkt dat de wijzigingen zijn gebaseerd op het aanbieden van within-day producten vanaf 1 november 2015, zoals verplicht onder de NC CAM, en dat de



Besluit

multiplier geen deel uit van het wijzigingsvoorstel. Het voorstel is erop gericht om binnen de dag geen multiplier te gebruiken. Multipliers zitten op de maandfactoren.



Besluit

5 Beoordeling

29. In dit hoofdstuk licht ACM toe hoe zij het voorstel heeft beoordeeld.

5.1 Gevolgde procedure

30. ACM constateert op grond van het voorstel dat op 18 juni 2015 een overleg met representatieve organisaties heeft plaatsgevonden bedoeld in artikel 12d, eerste lid, van de Gaswet. In het voorstel is een verslag opgenomen van dit overleg en tevens is aangegeven welke gevolgtrekkingen zijn verbonden aan de zienswijzen die organisaties naar voren hebben gebracht.
31. Naar het oordeel van ACM voldoet het voorstel van Netbeheer Nederland daarmee aan het vereiste bepaald in artikel 12d, tweede lid, van de Gaswet

5.2 Voorgestelde wijzigingen

32. ACM beoordeelt in deze paragraaf het voorstel van Netbeheer Nederland per onderdeel.

Paragraaf 5.2 van de Transportvoorwaarden Gas - LNB

33. ACM vindt het van belang dat de beheerder van het landelijk gasnetwerk conform de NC CAM ook een within-day product aanbiedt. Volgens ACM is de wijziging in de Transportvoorwaarden Gas - LNB hiervoor nodig. Met de wijziging wordt het namelijk mogelijk om op basis van een uurcontract capaciteit gedurende de dag te contracteren. De looptijd van het uurcontract van minimaal één uur tot maximaal vierentwintig uur sluit aan bij de definitie van een within-day product uit de NC CAM.⁴
34. Naar het oordeel van ACM is deze voorgestelde wijziging niet in strijd met de belangen, regels en eisen bedoeld in artikel 12f, eerste en tweede lid, van de Gaswet.

Artikel 3.2.1.4 en artikel 3.2.3a.4 Tarievenscode Gas

35. ACM is van mening dat voor een within-day product ook een within-day tarief moet kunnen worden bepaald en dat daarvoor een wijziging van de Tarievenscode Gas noodzakelijk is. Het voorstel om een within-day tarief voor niet afschakelbare entry- en exitcapaciteit en voor niet afschakelbare backhaul entry- en exitcapaciteit te bepalen dat overeenkomt met een within-day factor maal het dagtarief en het aantal uren waarvoor het product wordt gecontracteerd, acht ACM opportuun. Dit is namelijk een vergelijkbare systematiek als die wordt gebruikt voor het bepalen van het tarief voor een maand- en

⁴ Artikel 9, lid 6, 'Met standaard within-day-capaciteitsproducten wordt bedoeld, de capaciteit die door een netwerkgebruiker kan worden aangevraagd, in een bepaalde hoeveelheid, beginnend bij een starttijd binnen een bepaalde gasdag en eindigend op het einde van diezelfde gasdag.'



Besluit

een dagproduct. De voorgestelde within-day factor, $1/24$, betekent dat bij de omrekening van het dagtarief naar het uurtarief aan elk uur een gelijke waarde wordt toegekend. ACM vindt deze neutrale omzet een logisch voorstel, omdat er geen evidente aanwijzingen zijn dat dit de uren binnen de dag anders moeten worden gewaardeerd.

36. Naar het oordeel van ACM zijn deze voorgestelde wijzigingen niet in strijd met de belangen, regels en eisen bedoeld in artikel 12f, eerste en tweede lid, van de Gaswet.

5.3 Conclusie

37. Met inachtneming van het voorstel, de resultaten van het overleg als bedoeld in artikel 12d van de Gaswet, de belangen als bedoeld in artikel 12f, eerste lid, onderdeel b, c, d, e en f, en de regels als bedoeld in artikel 12f, eerste lid, onderdeel g, h en i, van de Gaswet, wijzigt ACM de Transportvoorwaarden Gas - LNB en de Tarievenscode Gas overeenkomstig het voorstel van de netbeheerders.



Besluit

6 Dictum

1. De Autoriteit Consument en Markt wijzigt de Transportvoorwaarden Gas - LNB en de Tarievenscode Gas conform bijlage 1 bij dit besluit.
2. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts publiceert de Autoriteit Consument en Markt dit besluit op de internetpagina van de Autoriteit Consument en Markt.
3. Dit besluit treedt in werking de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin deze is medegedeeld.

's-Gravenhage,

Datum: 29 oktober 2015

Autoriteit Consument en Markt
namens deze,

w.g.

dr. F.J.H. Don
bestuurslid

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij ACM, Directie Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wetbestuursrecht, ACM verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.



Besluit

Bijlage 1 – Vastgestelde wijzigingen

Bijlage behorende bij het besluit in zaak 15.0800.52 van de Autoriteit Consument en Markt tot wijziging van de tariefstructuren bedoeld in artikel 12a en de voorwaarden bedoeld in artikel 12b van de Gaswet.

Artikel I

De Transportvoorwaarden Gas - LNB wordt gewijzigd als volgt:

A

In artikel 5.2.1 wordt na “door middel van een” ingevoegd: uurcontract.

B

Na artikel 5.2.2 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 5.2.3 Een uurcontract heeft een looptijd van minimaal één uur tot maximaal vierentwintig uur en wordt aangeboden voor de duur van de rest van de gasdag.

Artikel II

De Tarievenscode Gas wordt gewijzigd als volgt:

A

In artikel 3.2.1.4 wordt na “ter grootte van 1/30” ingevoegd: Bij het bepalen van het tarief voor een within-day product wordt het tarief voor de betrokken gasdag vermenigvuldigd met een within-day factor ter grootte van 1/24 en het aantal uren waarvoor gecontracteerd wordt.

B

In artikel 3.2.3a.4 wordt na “ter grootte van 1/30” ingevoegd: Bij het bepalen van het tarief voor een within-day product wordt het tarief voor de betrokken gasdag vermenigvuldigd met een within-day factor ter grootte van 1/24 en het aantal uren waarvoor gecontracteerd wordt.